

कृषि विभागामार्फत राबविण्यात येणाऱ्या विविध केंद्र/राज्य पुरस्कृत योजनांतर्गत अनुदानावर पुरवठा करावयाच्या कृषि औजारे, पीक संरक्षण औजारे, विद्युत/डिझेल/पेट्रोकेरोसीन पंपसंच, एचडीपीई पाईप यांचे सन २०११-१२ करिता दर निश्चित करणेबाबत..

महाराष्ट्र शासन

कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग,

शासन निर्णय क्र. सुकृतौ २०११/प्र.क्र.३१/११-अे

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,

मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२

दिनांक- २२ नोव्हेंबर, २०११

वाचा - १. शासन निर्णय, कृषि व पदुम विभाग क्र.सीपीएस-१०९८/१०९९७/प्र.क्र.२५/७-अे, दि.१२.१०.१९९९

२. शासन निर्णय, कृषि व पदुम विभाग क्र.सीपीएस-१०९९/पीक संरक्षण औजारे/प्र.क्र.१४/७-अे, दि.२.३.२०००

३. कृषि आयुक्तालयाचे पत्र क्र. सीपीएस/सुकृतौ/दरनि२०११-१२/१६४/गु.नि-५, दि.२१.५.२०११

४. कृषि आयुक्तालयाचे पत्र क्र. सीपीएस/सुकृतौ/दरनि२०११-१२/३०३/गु.नि-५, दि.१९.९.२०११

५. कृषि आयुक्तालयाचे पत्र क्र. सीपीएस/सुकृतौ/दरनि२०११-१२/३१९/गु.नि-५, दि.२९.९.२०११

६. शासन पृष्ठांकन, कृषि व पदुम विभाग क्र. सुकृतौ २०११/प्र.क्र.३१/११-अे, दि.२१.११.२०११

प्रस्तावना -

कृषि विभागामार्फत राबविण्यात येणाऱ्या विविध केंद्र/राज्य पुरस्कृत योजनांतर्गत शेतकऱ्यांना अनुदानावर पुरविण्यात येणाऱ्या कृषि औजारे, पीक संरक्षण औजारे, विद्युत/डिझेल/पेट्रोकेरोसीन पंपसंच, एचडीपीई पाईप यांचे दर निश्चित करण्यासाठी उपरोक्त दिनांक १२ ऑक्टोबर, १९९९ च्या शासन निर्णयाद्वारे मा. मंत्री, कृषि यांच्या अध्यक्षतेखाली राज्यस्तरीय दर निश्चिती समिती गठीत करण्यात आली आहे. सन २०११-१२ साठी दर निश्चित करण्याकरिता सदर समितीची बैठक दि.२२ सप्टेंबर, २०११ रोजी मुंबई येथे आयोजित करण्यात आली होती. कृषि औजारांच्या पुरवठ्याबाबतचे पुर्वानुभव तसेच राज्यस्तरीय तांत्रिक समितीच्या शिफारशी विचारात घेवून सन २०११-१२ करिता कृषि औजारे/उपकरणांचे दर निश्चित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय -

राज्यात कृषि विभागामार्फत राबविण्यात येणाऱ्या केंद्र/राज्य शासन पुरस्कृत विविध योजनांतर्गत कृषि औजारे, पीक संरक्षण औजारे, विद्युत/डिझेल/पेट्रोकेरोसीन पंपसंच, एचडीपीई पाईप्स शेतकऱ्यांना अनुदानावर पुरविण्यात येतात. राज्यस्तरीय तांत्रिक समितीने कृषि औजारांचे प्रकार, उत्पादक/पुरवठादार व दर यांची शिफारस केली असून त्यास राज्यस्तरीय दर निश्चिती समितीने सहमती दर्शविली आहे. त्यास अनुसरून सन २०११-१२ करिता कृषि औजारांचे दर निश्चित करण्यात येत असून त्यांचे दर, वजन/स्पेसिफिकेशन्स, पुरवठा संस्थांची नावे व उत्पादक यांचा तपशिल या शासन निर्णयासोबतच्या प्रपत्र-१ मध्ये दर्शविण्यात आला आहे व मार्गदर्शक सूचना प्रपत्र-२ मध्ये नमूद करण्यात आल्या आहेत.

२. सन २०११-१२ करिता कृषि औजारे पुरवठ्यासाठी महाराष्ट्र कृषि उद्योग विकास महामंडळ, महाराष्ट्र राज्य लघु उद्योग विकास महामंडळ, महाराष्ट्र राज्य सहकारी पणन महासंघ व राज्यातील चारही कृषि विद्यापीठे यांचा पुरवठा संस्था म्हणून समावेश करण्यात आला आहे.

३. भारतीय मानक संस्था (बीआयएस) यांनी प्रमाणित केलेल्या, केंद्रीय तपासणी संस्थांचे व कृषि विद्यापीठांचे परिपूर्ण तपासणी अहवाल सादर केलेल्या, राज्यातील कृषि विद्यापीठांनी विकसित व उत्पादित केलेल्या, महाराष्ट्र कृषि उद्योग विकास महामंडळाने हैद्राबाद येथील क्रिडा व भोपाळ येथील सीआयएई या केंद्रीय संस्था तसेच डॉ. पंजाबराव देशमुख कृषि विद्यापीठ, अकोला यांच्याशी केलेल्या सामंजस्य करारातील औजारांच्या गुणवत्तेची जबाबदारी संबंधित पुरवठा संस्था व संशोधक संस्थांची राहील या अटीवर सामंजस्य करारातील सर्व कृषि औजारांच्या शासकीय योजनांतर्गत पुरवठ्यासाठी समावेश करण्यात आलेला आहे.

४. केंद्र शासनाने दि. ८ एप्रिल, २००९ च्या मार्गदर्शक सुचनानुसार कृषि औजारांच्या निवडीसाठी निकष निर्धारित केले होते. तथापि, केंद्र शासनाने दि. १४ सप्टेंबर, २०१० च्या पत्रासोबतच्या यादीतील २५ औजारांकरिता यापुढे केंद्रीय तपासणी संस्थांमध्ये व २३ औजारांकरिता केंद्रीय तपासणी संस्था किंवा कृषि विद्यापीठांमध्ये तपासणी करणे बंधनकारक केले आहे. पत्रासोबत कृषि औजारांच्या तपासणीसाठी मान्यता दिलेल्या २१ संस्थांची यादी कळविली आहे. ज्या कृषि औजारांचे परिपूर्ण तपासणी अहवाल प्राप्त झाले आहेत व ज्यांची राज्यस्तरीय तांत्रिक समितीने शिफारस केली आहे केवळ अशाच औजारांचा शासकीय योजनांतर्गत अनुदानावर पुरवठ्यासाठी समावेश करण्यात आलेला आहे.

५. केंद्र शासनाच्या कृषि अभियांत्रिकी व तंत्रज्ञान विभागाने दि. २१ मे, २०१० च्या पत्राद्वारे अनुदानासाठी ज्या पॉवर टिलर्सच्या मॉडेल्सची शिफारस केली आहे व पुरवठा संस्थांनी ज्या पॉवर टिलर्सच्या मॉडेल्सचे केंद्रीय तपासणी संस्थांचे तपासणी अहवाल सादर केले आहेत अशा सर्व पॉवर टिलर्सच्या मॉडेल्सचा पुरवठा यादीत समावेश करण्यात आलेला आहे. आयातीत व इतर पॉवर टिलर्सच्या विक्री-पश्चात सेवा-सुविधा पुरविण्याची अट मान्य असल्याचे लेखी हमीपत्र पुरवठादारांकडून घेणे पुरवठा संस्थांना बंधनकारक राहील. जे पुरवठादार असे लेखी हमी पत्र देणार नाहीत त्यांचेकडून कोणत्याही परिस्थितीत पॉवर टिलर्स खरेदी करण्यात येवू नयेत.

६. गुणवत्तापूर्ण औजारे पुरविण्याची जबाबदारी पूर्णतः संबंधित पुरवठा संस्थांची राहील. त्यासाठी औजारांच्या पुरवठा-पूर्व गुणवत्ता तपासणीसाठी पुरवठा संस्थांनी स्वतःची गुणवत्ता नियंत्रण यंत्रणा निर्माण करणे बंधनकारक राहील.

७. शासनाने निश्चित केलेल्या दराने शेतकऱ्यांच्या पसंतीनुसार काही पुरवठादार योजनांतर्गत पुरवठा करीत नसल्याची बाब विविध पातळीवरून शासनाच्या निर्दशनास आणण्यात आली आहे. त्याअनुंषेगाने राज्यस्तरीय तांत्रिक समितीने शिफारस केलेले उत्पादक/पुरवठादार या शासन निर्णयाद्वारे निश्चित केलेल्या दराने योजनांतर्गत पुरवठ्यास तयार असल्याचे लेखी हमी पत्र उत्पादक/पुरवठादार यांच्याकडून पुरवठा संस्थांनी घ्यावे व त्यांचे स्तरावरून पुरवठादारांची यादी तातडीने जाहीर करावी.

८. याबाबत पुरवठा संस्थांना आवश्यकतेनुसार शासनाने निश्चित केलेल्या किमान दराव्यतिरिक्त वेगळे दर (L2) योजनांतर्गत पुरवठ्यासाठी त्यांचे स्तरावरून शासनाच्या पुर्वमान्यतेने जाहीर करता येतील. सदरच्या जादा दरांची कारणिमिमांसा लेखी स्वरूपात स्पष्ट करावी.

९. शेतकऱ्यांना त्यांच्या स्थानिक गरजेनुसार व पसंतीनुसार औजारे खरेदीची मुभा राहील. यादी व्यतिरिक्त औजारे खरेदी करिता जिल्हास्तरीय तज्ज्ञ समितीची शिफारस आवश्यक राहील व अशा औजारांचे दरही समितीने शिफारस करावे लागतील. अशा औजारांची उपयुक्तता राज्यस्तरीय तज्ज्ञ समितीस शिफारस करावी लागेल.

१०. तीनही संस्थांनी दरांचा तुलनात्मक अभ्यास करून एकाच पुरवठादाराचे दर जे कमी/जास्त असल्यास किमान दर तीनही ठिकाणी ठेवून एकाच पुरवठादारा सोबत करार करावा. अन्यथा तालुकास्तरावर वितरण करून विक्रीच्या लोकवाट्याच्या रकमेत फरक पडू शकेल. या दराने कोणाही एका पुरवठादाराकडे दरकरार करण्याचे स्वातंत्र्य उत्पादकास राहील.

११. राज्यातील उत्पादकांचे हित जोपासणे आवश्यक आहे. करिता प्रथम प्राधान्याने राज्यांतर्गत उत्पादकांकडून खरेदी करावी. राज्यांतर्गत उत्पादकाने असमर्थता दर्शविल्यास परराज्यातील उत्पादकांकडून खरेदी करण्याची मुभा राहील.

१२. या शासन निर्णयान्वये निश्चित करण्यात आलेल्या दरावरच अनुदान अनुज्ञेय राहील. त्यापेक्षा पेक्षा जादा दराची औजारे खरेदी केल्यास फरकाची रक्कम शेतकऱ्यांना स्वतः अदा करावी लागेल.

१३. राज्याबाहेरील उत्पादकांकडील औजारांबाबत विक्री-पश्चात सेवा-सुविधा पुरविण्याची संपूर्ण जबाबदारी पुरवठा संस्थांची राहील तसेच राज्याबाहेरील उत्पादकांकडील औजारांची मागणी नोंदविण्यापूर्वी त्यांची विक्री-पश्चात सेवा-सुविधा केंद्रे संबंधित जिल्ह्यात उपलब्ध असल्याची खात्री करण्याची जबाबदारी मागणी नोंदविण्याच्या संबंधित

अधिकाऱ्यांची राहील. त्यांनी विक्री-पश्चात सेवा-सुविधा केंद्रांची पुरवठा संस्थानिहाय यादी तात्काळ जाहीर करणे बंधनकारक राहील.

१४. शासनाने निश्चित केलेल्या औजारांचे दर हे केवळ कृषि विभागामार्फत/जिल्हा परिषदांमार्फत राबविण्यात येत असलेल्या विविध केंद्र/राज्य पुरस्कृत योजनांसाठीच लागू राहतील.

१५. सदर शासन निर्णयाद्वारे कृषि विभागासाठी निश्चित केलेल्या दराने शासनाच्या इतर विभागांनी कृषि औजारांची खरेदी/पुरवठा केल्यास त्याची सर्वस्वी जबाबदारी संबंधित विभागांची राहील तसेच जिल्हा परिषदांनी त्यांच्या सेसफंडातून औजारे खरेदी केल्यास त्याची सर्वस्वी जबाबदारी त्यांचीच राहील.

१६. सन २०११-१२ करिता निश्चित केलेल्या दरापेक्षा जादा दराने औजारांची विक्री केल्याचे निर्दर्शनास आल्यास संबंधित पुरवठा संस्थेकडून जादा दराची रक्कम वसुल करण्यात येईल व अशा पुरवठा संस्थेकडून प्रत्येक प्रकरणी दंडात्मक कारवाई म्हणून रूपये १०.०० लाख वसुल करण्यात येतील.

१७. सदर शासन निर्णयाद्वारे निश्चित करण्यात आलेले दर हे तालुकास्तरापर्यंत पुरवठ्यासाठीचे असून ते दिनांक ३१ मार्च, २०१३ पर्यंत लागू राहतील.

१८. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध असून त्याचा संगणक संकेतांक क्रमांक २०१११२२०९१२३८००१ असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

सहपत्रे - प्रपत्र-१ व प्रपत्र-२

(ब.दि. उमाटे)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

आयुक्त (कृषि), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे -१

कृषि संचालक (निविष्ठा व गुण नियंत्रण), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र कृषि उद्योग विकास महामंडळ, मुंबई -२५

व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य सहकारी पणन महासंघ, मुंबई-९

व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य लघु उद्योग विकास महामंडळ, मुंबई -१

कुलगुरु, कृषि विद्यापीठे (सर्व)

मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद, (सर्व)

कृषि संचालक (सर्व), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे

विभागीय कृषि सहसंचालक (सर्व)

जिल्हा अधिकारी कृषि अधिकारी (सर्व)

कृषि विकास अधिकारी (सर्व)

निवडनस्ती

प्रत -

मा. मंत्री (कृषि व पणन) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई -३२

मा. राज्यमंत्री (कृषि) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई -३२

मा. प्रधान सचिव (कृषि) यांचे स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई -३२

उपसचिव (निविष्ठा व गुण नियंत्रण) यांचे स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई -३२

शासन निर्णय, कृषि व पदुम विभाग क्र. सुकृती-२०११/प्र.क्र.३१/११ अे दिनांक २२ नोव्हेंबर २०११ सोबतचे प्रपत्र -१
सन २०११-१२ साठी कृषि औजारांच्या निश्चित केलेल्या किमान दरांचा तक्ता

Sr. No.	Name of implement	Testing Institute	Testing standard	Weigt / Sp.Fuel Consumption / wall thickness	Rate Approved fo 2011-12 (For Subsidy)	Recommended Names of Manufacturers / Suppliers		
						MAIDC	MSSIDC	MSCMF
1	2	3	4	5	6	7	8	9
I) A) Plough (Bullock Drawn)								
1	Plough 6" Casting set with spare kit	Central Institute	IS:6288:1971 IS 2192:1998	Wt. Without beam 11.7Kg, Wt. With beam 19.4Kg, Plough Size 152 to 155mm	775.00	Bothra, Fulhar	--	--
2	Plough 8" Casting set with spare kit	Central Institute	IS:6288:1971 IS 2192:1998	Wt. Without beam 14.1to 15.9Kg, Wt. With beam 20.5 to 22.3Kg, Plough Size 187 to 202mm	890.00	Bothra, Fulhar, Shree Venkateshwara	--	Shree Venkateshwara
3	Plough 9" Casting set with spare kit	Central Institute	IS:6288:1971 IS 2192:1998	Wt. Without beam 17.9 to 19.5Kg, Wt. With beam 25.7 to 28.4Kg, Plough Size 229 to 230mm	1080.00	Bothra, Fulhar, Dandekar Bros.	--	--
4	Plough 11" Casting set with spare kit	Central Institute	IS:6288:1971 IS 2192:1998	Wt. Without beam 19.5 to 20.4Kg, Wt. With beam 27.3 to 31.9Kg, Plough Size 271 to 280mm	1130.000	Bothra, Fulhar	--	--
5	4 bullock plough 39 "	Central Institute	IS:6459:1990 IS2192:1990	Wt.55.7Kg, Size of plough 172mm	3465.00	Bothra	--	--
6	4 bullock plough 43 "	Central Institute	IS:6459:1990 IS2192:1990	Wt.60Kg, Size of plough 180mm	3365.00	Fulhar	--	--
7	4 bullock plough 51 "	Central Institute/ MPKV	IS:6459:1990 IS2192:1990	Wt.53.5 to 58.5Kg, Size of plough 195 to 230mm	3750.00	Bothra, Fulhar	Venkatesh Agro	Venkatesh Agro
8	Kokan Plough (Fabricated)	Central Institute	IS:6288:1971 IS:2192:1998	Without beam Wt.7.3Kg, with beam 13Kg, Length of share 260mm	970.00	Star	--	--
9(i)	Sindhu Kokan Plough (with handle)	BSKKV	As per testing authority	Total Wt.10Kg, Size of plough 250x200mm	900.00	Star	--	--
9(ii)	Sindhu Kokan Plough (without handle)	BSKKV	As per testing authority	Total Wt.4.4Kg without handle. Size of plough 250x200mm	735.00	Star	--	--
B) Mould Board Plough (Tractor Drawn)								
1	Mould Board Plough Two Furrow 35 HP	Central Institute	IS:6288:1971 IS:4468:1997 IS:10691:1983	Wt.247 to 255Kg, Size of plough 312 to 335mm.	22410.00	Jadhao Agro, Eros	--	--
2	Mould Board Plough Three Furrow 35 HP	Central Institute	IS:6288:1971 IS:4468:1997 IS:10691:1983	Wt.190Kg, Size of plough 320mm	20790.00	Jadhao Agro	--	--
C) Reversible M. B. Plough (Tractor Drawn)								
1	Reversible plough Single Furrow 35 HP	Central Institute	IS:6288:9171 IS:10691:1983 IS:4468:1997	Wt.237 to 240Kg, Size of plough 390 to 405mm	37650.00	Bothra, Popular	--	Popular
2	Reversible plough Single Furrow 45 HP	Central Institute/ MPKV	IS:6288:1971 IS:10691:1983 IS:4468:1997	Wt. 270 to 273.5Kg, Size of plough 407 to 500mm.	37650.00	Eros	--	Shri Sai Agro
3	Reverseble Plough Two Furrow 45 HP Heavy duty	Central Institute	IS:6288:2004 IS:10691:2006 IS:4468:PI:2007	Wt.350 to 380Kg, Size of plough 350 to 360mm	44625.00	Shree Venkateshwara, Popular, Eros, Bothra	--	Shree Venkateshwara, Popular
4	Reverseble Plough Two Furrow 50 HP Heavy duty	Central Institute/ MPKV	IS:6288:1971 IS:4468:1997 IS:10691:1983	Wt.345 to 400Kg, Size of plough 340 to 380mm	46200.00	Jadhao Agro, Popular, Bothra	--	Popular, Sai Agro, Shrikant agency
5	Hydraulically reversible 2 MB Plough	Central Institute/ BSKKV	IS:6288:1971 IS:4468:1997 IS:10691:1983	Wt.365 to 480Kg, Size of plough 325 to 360mm	73315.00	Bothra	--	Annapurna

शासन निर्णय, कृषि व पदुम विभाग क्र. सुकूओ-२०११/प्र.क्र.३१/११ अे दिनांक २२ नोव्हेंबर २०११ सोबतचे प्रपत्र -१

सन २०११-१२ साठी कृषि औजारांच्या निश्चित केलेल्या किमान दरांचा तक्ता

Sr. No.	Name of implement	Testing Institute	Testing standard	Weigt / Sp.Fuel Consumption / wall thickness	Rate Approved fo 2011-12 (For Subsidy)	Recommended Names of Manufacturers / Suppliers		
						MAIDC	MSSIDC	MSCMF
1	2	3	4	5	6	7	8	9
6	Two Bottom Disc Plough 35 HP	Central Institute	IS:6288:1971, IS:10233:1982, IS:4468:1997	Wt.262Kg, Size of plough 390mm	35225.00	Popular	--	Popular
II Rotavator (Tractor Drawn)								
1	1.00 m PTO shaft & blade L & T type/J type Gear Drive	Central Institute	IS:6690:1981 IS:4931:1995 IS:4468:1997 IS:11531:2001	Wt.276 to 298Kg, No.of blades L=24 to 30	71440.00	MAIDC	--	Popular
2	1.25 m PTO shaft & blade L & T type/J type Gear Drive	Central Institute/ MPKV	IS:6690:1981 IS:4931:1995 IS:4468:1997 IS:11531:2001	Wt.305 to 380Kg, No.of blades L=30	74340.00	MAIDC	--	MB Exports, Sonalika Agro, Sai Sonalika tractors, Shrikant agencies, Tirth Agro
3	1.50 m PTO shaft & blade L & T type/J type Gear Drive	Central Institute	IS:6690:1981 IS:4931:1995 IS:4468:1997 IS:11531:2001	Wt.310 to 395Kg, No.of blades L=36	80500.00	MAIDC	Farm tech.	Tirth Agro, MB Exports, Sonalika Agro, Sai Sonalika tractors, Shrikant agencies, Farm tech., Shri Venkateshwar, Popular
4	1.75 m PTO shaft & blade L & T type/J type Gear Drive	Central Institute	IS:6690:1981 IS:4931:1995 IS:4468:1997 IS:11531:2001	Wt.310 to 470Kg, No.of blades L=42	81900.00	MAIDC	Farm tech.	Tirth Agro, MB Exports, Sonalika Agro, Sai Sonalika tractors, Farm tech., Popular
III Disc Harrow (Tractor Drawn)								
1	Offset Disc Harrow (Tractor Mounted) 12 Disc	Central Institute	IS:4468:1997 IS:7640:1999 IS:6635:1995 IS:4366:1995 IS:7230:1995	Wt.360Kg, No. of gangs-2, No. of disc in each gang-6	41000.00	Jadha Agro	--	--
2	Offset Disc Harrow (Tractor Mounted) 14 Disc Without tyre	Central Institute	IS:4468:1997 IS:7640:1999 IS:6635:1995 IS:4366:1995 IS:7230:1995	Wt.397Kg, No.of gangs- 2 , No of Disc in each gang 7	41000.00	Popular	--	Popular
3	Disc Harrow Ball bearing 14 Disc (Tyre type)	Central Institute	IS:4468:1997 IS:7640:1999 IS:6635:1995 IS:4366:1995 IS:7230:1995	Wt.660Kg, No.of gangs-2, 7 disc in each gang.	60490.00	Jadha Agro	--	--
IV Powertiller with rotary (List of Power tillers eligible for grant of subsidy as per GoI letter No.13-37/2000/My(I&P) dated 19.5.2010)								
1	MITSUBISHI SHAKTI VWH 120	Central Institute	IS:9935:2002 IS:9980:2002	8.44 HP, Wt.445 kg (With rotary), 325 kg (Without rotary), SFC 0.310 Kg/kWh at 6.3 kW	131850.00	VST	--	--
2	SCHRACHI KUBOTA DF 12 L	Central Institute	IS:9935:2002 IS:9980:2002	11.66HP, Wt.435 kg (With rotary), 335 kg (Without rotary), SFC 0.292 Kg/kWh at 8.7 kW	119780.00	Bengal tools	--	--

શાસન નિર્ણય, કૃષિ વ પદુમ વિભાગ ક્ર. સુકૃતો-૨૦૧૧/પ્ર.ક્ર.૩૧/૧૧ એ દિનાંક ૨૨ નોવેમ્બર ૨૦૧૧ સોબતચે પ્રપત્ર -૧

સન ૨૦૧૧-૧૨ સાઠી કૃષિ ઔજારાંચ્યા નિશ્ચિત કેલેલ્યા કિમાન દરાંચા તક્તા

Sr. No.	Name of implement	Testing Institute	Testing standard	Weigt / Sp.Fuel Consumption / wall thickness	Rate Approved for 2011-12 (For Subsidy)	Recommended Names of Manufacturers / Suppliers		
						MAIDC	MSSIDC	MSCMF
1	2	3	4	5	6	7	8	9
3	KAMCO KMB 200 DI	Central Institute	IS:9935:2002	11.80HP, Wt.495Kg (with rotavator), 530Kg (without rotavator), SFC 0.256 at 8.8kW	147600.00	KAMCO	--	--
4	VST SHAKTI 130 DI	Central Institute	IS:9935:2002 IS:9980:2002	12.60 HP, Wt.445 kg (With rotary), SFC 0.288 Kg/kWh at 9.0 kW	135370.00	VST	--	--
5	GS 14 DIL	Central Institute	IS:9935:2002 IS:9980:2002	13.54HP, Wt.496 kg (With rotary), 372 kg (Without rotary), SFC 0.277 Kg/kWh at 10.1 kW	127000.00	Greaves	--	Greaves
6	Vijay VR-15 L	Central Institute	IS 9935 -2002 IS 9980 - 1988	13.67HP, Wt.490Kg, SFC 0.327Kg/kWh at 10.2kW	109250.00	Vijay Engg.	--	Vijay Engg.
7	Kisan Shakti DI GN 15 L	Central Institute	IS 9935 2002 IS 9980:1988	14.14HP, Wt.500Kg SFC 0.343 Kg/kWh at 10.8 kW	114000.00	--	--	Shree Venkateshwara
8	Souza Sifang GN-121-(15)	Central Institute	IS 9935 -2002 IS 12239-1998	14.35HP, 520 Kg sp. SFC 276 G/KW.HR	110200.00	--	--	Diamond Auto.
9	Kavi GN 15 L	Central Institute	IS 9935 -2002 IS 9980-1988	14.75HP, Wt.500 Kg SFC 0.267Kg/kWh at 11.0kW	110200.00	--	--	Hrushikesh
10	Kavi DF 15L	Central Institute	IS 9935 -2002 IS 9980-1988	14.75HP, Wt.485Kg SFC 0.253 Kg/kWh at 11.0kW	106400.00	--	--	Hrushikesh
11	DRAGAN SHAKTI 150 DL	Central Institute	IS:9935:2002 IS:9980:2002	14.75HP, Wt. 509 kg(With rotary), 398 kg (Without rotary), SFC 0.335 Kg/kWh at 11 kW	108528.00	VST	--	--
12	GS 15 DIL-S	Central Institute	IS:9935:2002 IS:9980:2002	14.75HP, Wt.515 kg (With rotary), 390 kg (Without rotary), SFC 0.272 Kg/kWh at 11.0 kW	115600.00	Greaves	--	Greaves
13	GS 15 DIL	Central Institute	IS:9935:2002 IS:9980:2002	14.75HP, Wt.496 kg (With rotary), 394 kg (Without rotary), SFC 0.259 Kg/kWh at 11.0 kW	114000.00	Greaves	--	Greaves
14	SCHRACHI SF15 DI	Central Institute	IS:9935:2002 IS:9980:2002	14.88HP, Wt.490 kg (With rotary), 395 kg (Without rotary), SFC 0.289 Kg/kWh at 11.1 kW	113125.00	Bengal tools	--	--
V Land Levellers								
	6 Feet Leveller	Central Institute	IS:9813:1994 IS:7353:1974 IS10221:1982	Wt.187.5Kg	21650.00	Fulhar	--	--
VI Cultivators								
A) Cultivators (Bullock Drawn)								
1	Cultivator 3 tyne without beam	Central Institute	IS 3342:1990	Wt.21.4Kg	2130.00	MAIDC	--	--
2	Cultivator 3 tyne Wheel Type	MPKV, Rahuri	As per testing authority	Wt.39.68Kg	3880.00	Sai Agro	--	--
3	Cultivator Multi Purpose 4 in One	Central Institute/ MPKV	IS:3342:1990	Wt.42Kg	4040.00	Ram	Venkatesh Agro.	Venkatesh Agro.
4	Ridger Multi Purpose 4 in One	Central Institute	IS:3342:1998	Wt.Cultivator 20Kg, Wt.harrow 17Kg, Wt.Ridger 24.5Kg, Wt. Packer 19Kg	5100.00	Suyog	--	--

शासन निर्णय, कृषि व पदुम विभाग क्र. सुकूओ-२०११/प्र.क्र.३१/११ अे दिनांक २२ नोव्हेंबर २०११ सोबतचे प्रपत्र -१
सन २०११-१२ साठी कृषि औजारांच्या निश्चित केलेल्या किमान दरांचा तक्ता

Sr. No.	Name of implement	Testing Institute	Testing standard	Weigt / Sp.Fuel Consumption / wall thickness	Rate Approved fo 2011-12 (For Subsidy)	Recommended Names of Manufacturers / Suppliers		
						MAIDC	MSSIDC	MSCMF
1	2	3	4	5	6	7	8	9
B) Cultivators (Tractor Drawn)								
1	5 Tyne Panji Cultivator Tractor operated	Central Institute	IS:4468:1997	Wt.235 to 240Kg	20700.00	Bothra, Jadhao	--	--
2	9 Tyne Cultivator Tractor operated	Central Institute/ MPKV	IS:6638:1972 IS:7565:1975 IS:6023:1970 IS:4468:1997	Wt.187 to 295.5Kg	20300.00	Bothra, Eros, Fulhar, Jadhao, Popular, Shree Venkateshwara	--	Popular, Shree Venkateshwara, Shri Sai Agro.
VII	V Pass							
1	V Pass Heavy Duty	Central Institute	IS:3342:1998 IS:4468:1997	Wt.162Kg	16400.00	Jadhao Agro.	--	--
VIII	Surry Ridger							
A) Ridger (Bullock Drawn)								
1	Dandekar Type ridger MS with handle without beam	Central Institute	IS:2565:1979 IS:10254:1999	Wt.35.5 to 38.5Kg	2400.00	Bothra, Fulhar, Dandekar Bros.	--	--
B) Surry Ridger (Tractor Drawn)								
1	Three furrow surry ridger	Central Institute/ MPKV	As per testing authority	Wt.228.5 to 300Kg	26200.00	Popular	--	Popular, Shri Sai Agro.
IX	Seed Drill							
A) Seed cum fert. Drill (Bullock Drawn)								
1	Seed cum fert. Drill (2 Bowl, 3/4 Coulter Adj.)	Central Institute/ MPKV & PDKV	IS:9219:1993	Wt.23.7 to 30.75Kg with beam and 3Coulters, Draft 20 to 25Kg	2780.00	MAIDC	Shri Datta, Venkatesh Agro.	Venkatesh Agro., Shree Venkateshwara
2	3 tyne auto mechanical seed cum fert.drill (Bullock drawn)	Central Institute/ MPKV	IS:6316:1993 IS:6813:2000	Wt.44 to 51Kg	6800.00	MM Agro., Sai Agro., Shree Venkateshwara	--	Shree Venkateshwara
3	Adjustable Blade Harrow seed Cum Fertilizer Drill (2 Bowl) (bullock drawn)	MPKV & PDKV	As per testing authority	Wt. with seeding attachment, with cultivator and with blade harrow 45 to 60Kg	3800.00	Jalamkar Ind.	Venkatesh agro	Jalamkar Ind., Venkatesh agro
B) Seed cum fertilizer drill (Tractor drawn)								
1	Seed cum fertilizer drill 9 tyne 8" long	Central Institute	IS:6316:1993 IS:6813:2000 IS:4468:1997	Wt.375Kg	43000.00	Jadhao Agro	--	--
C) Sarate								
1	Sarate (Set of 3 HDPE pipes)	Central Institute/ PDKV	As per testing authority	Wt. of each sarate 0.9 to 0.94Kg, for 3 sarate Wt.2.7 to 2.82Kg	345.00	MM Engg., Tatiwar Agro.	--	Tatiwar Agro.
D) Planters								
1 Paddy transplanter (Self Propelled)								
1	Paddy Transplanter 8 Row 22T-238-8, Yanji Shakti (4.02 HP)	Central Institute	As per testing authority.	Wt.319Kg, SFC 0.318Kg/kWh at 3.0kW,	162750.00	VST	--	--
2	CRIDA Three Row Planter (Bullock Drawn)	MOU with CRIDA, 23.3.10, for 3 Years	--	Wt.100Kg	20900.00	MAIDC	--	--
3	CRIDA Four Row Planter (Bullock Drawn)	MOU with CRIDA, 23.3.10, for 3 Years	--	Wt.110Kg	22500.00	MAIDC	--	--
4	CRIDA Six Row Planter (Tractor Drawn)	MOU with CRIDA, 23.3.10, for 3 Years	--	Wt.310Kg	39900.00	MAIDC	--	--
5	Four Row Broad Bed Furrow Planter (Tractor Drawn)	MOU with PDKV, 16.3.10, for 5 Years	--	Wt.322Kg	39300.00	MAIDC	--	--

शासन निर्णय, कृषि व पदुम विभाग क्र. सुकृतो-२०११/प्र.क्र.३१/११ अे दिनांक २२ नोव्हेंबर २०११ सोबतचे प्रपत्र -१

सन २०११-१२ साठी कृषि औजारांच्या निश्चित केलेल्या किमान दरांचा तक्ता

Sr. No.	Name of implement	Testing Institute	Testing standard	Weigt / Sp.Fuel Consumption / wall thickness	Rate Approved fo 2011-12 (For Subsidy)	Recommended Names of Manufacturers / Suppliers		
						MAIDC	MSSIDC	MSCMF
1	2	3	4	5	6	7	8	9
X	Sarayantra							
1	Sarayantra	Central Institute/ MPKV	IS:3372:1999	Wt.26 to 28Kg	1750.00	MAIDC	Venkatesh Agro, Datta engg.	Kisan Agro, Venkatesh Agro.
XI	Sugarcane Interculturing Implement (Bullok Drawn)							
1	Sugarcane Interculturing & Fertilizer application (Kisan Oujar)	MPKV, Rahuri	As per testing authority	Wt.45 Kg	6150.00	--	--	Kisan Agro.
2	Sugar Cane Khodani/Bandhani Yantra/Cultivator with beam	Central Institute	IS:2565:1979	Wt.34 Kg with beam, 24.5Kg without beam	3040.00	Shriram Agri. Impl.	--	Shriram Agri. Impl.
3	3 Tyne Cultivator (Bar Bandage) with beam	Central Institute	IS:3342:1998	Wt. With beam 25.5 to 30Kg Wt. Without beam 17 to 21Kg	2400.00	Shriram Agri. Impl.	--	Shriram Agri. Impl.
XII	Dawara (Bullok Drawn)							
1	Dawara set 6",9",12" with M.S.beam (Adjustable)	Central Institute/ MPKV & PDKV	IS:2564:1990	Wt.14.4 to 18.5Kg	1390.00	MAIDC	Shri Datta	Shree Venkateshwara
2	Dawara set 9",12",15 "with M.S.beam (Adjustable)	MPKV & PDKV	As per testing authority	Wt.14.9 to 15.39Kg with 3 blades	1280.00	Shree Venkateshwara	Venkatesh Agro.	Venkatesh Agro.
3	Dawara Set (15" 18" 21") With MS Beam (Adjustable)	MPKV, Rahuri	As per testing authority	Wt.18.6Kg with 3 blades	1600.00	MAIDC	--	--
4	Adjustable Folding Dawara (6" to 21" with Blade)	PDKV, Akola	As per testing authority	Wt.11 Kg with 3 blades	1300.00	Jalamkar	--	Jalamkar
5	U type 9" Dawara	MAU, Parbhani	As per testing authority	Wt. 12Kg, Draft 41Kg	925.00	Godavari Udyog	Godavri Udyog	--
XIII	Wakhar							
1	U type wakhar 24" With MS beam	Central Institute/ MPKV & PDKV	As per testing authority	Wt.19.2 to 26.5Kg	1450.00	MAIDC	Shri Datta, Venkatesh Agro.	Venkatesh Agro., Shree Venkateshwara
2	U type Wakhar cum Cultivator 21", 3 tyne with beam	Central Institute	IS:2564:1979	Wt.with beam 29Kg Wt. without beam 21.5Kg.	1425.00	Godavri Udyog	Godavri Udyog	--
3	Wakhar cum Cultivator 4 tyne with beam	Central Institute	IS:2564:1979	Wt.with beam 36Kg Wt. without beam 29Kg.	3230.00	Shriram Agril. Impl.	--	Shriram Agril. Impl.
4	Adjustable Blade Harrow 15",18,"24"	MPKV, Rahuril	As per testing authority	Wt.25.100 Kg	2200.00	--	Venkatesh Agro.	Venkatesh Agro.
5	Adjustable Blade Harrow 24",30",36"	MPKV, Rahuril	As per testing authority	Wt.31.750 Kg	2800.00	--	Venkatesh Agro.	Venkatesh Agro.
XIV	Fertilizer Broadcaster (ISI Mark)							
1	Fertilizer Broadcaster with Aluminimum Hopper (ISI Mark)	BIS	IS:12337:1988	--	1958.00	Satish Agro., Hymatic agro., Neptune Pckg.	--	--
2	Fertilizer Broadcaster with Fibreglass reinforced Plastic Hopper (ISI Mark)	BIS	IS:12337:1988	--	1750.00	Satish Agro., Hymatic agro., Neptune Pckg., Mithushi Enterprises	--	--

शासन निर्णय, कृषि व पदुम विभाग क्र. सुकूओ-२०११/प्र.क्र.३१/११ अे दिनांक २२ नोव्हेंबर २०११ सोबतचे प्रपत्र -१

सन २०११-१२ साठी कृषि औजारांच्या निश्चित केलेल्या किमान दरांचा तक्ता

Sr. No.	Name of implement	Testing Institute	Testing standard	Weigt / Sp.Fuel Consumption / wall thickness	Rate Approved fo 2011-12 (For Subsidy)	Recommended Names of Manufacturers / Suppliers		
						MAIDC	MSSIDC	MSCMF
1	2	3	4	5	6	7	8	9
XV Urea Briquetter Machine								
1	Urea Briquetter Machine with 5 HP Motor	Central Institute/ MPKV	As per testing authority	Wt.340 to 350Kg	150000.00	--	--	Shree Venkateshwara, Bhaktraj agrotech, Vijai Engg. & Ele., Shriram Agril. Impl., Swami samarth Ind.
2	Urea Briquetter Applicator	MPKV, Rahuri	As per testing authority	Wt.1.3Kg	780.00	Vijay Engg. & ele.	--	Vijay Engg. & ele.
3	Crowbar for fertilizer application	MPKV, Rahuri	As per testing authority	Wt.1.6Kg	300.00	Shree Enterprises	Shree Enterprises	Shree Enterprises
XVI Weeder								
A) Weeder (Manually Operated)								
1	Cycle kolpe	Central Institute/ MPKV & PDKV	IS:14540:1998	Wt.7.1 to 10Kg	720.00	Rathi Engg., Shriram Agri. Impl., Shri Datta Engg., Star Enterprises	Shri Datta Engg., Ganesh Steel Works	Shriram Agri. Impl.
2	Cycle kolpe with ridger attachment	MPKV, Rahuri	As per testing authority	Kolpe Wt.8.60Kg Ridger Wt. 1. 0 Kg	900.00	--	--	Kisan Agro.
3	Narayan Kolpe	MPKV, Rahuri	As per testing authority	Wt.8.5Kg	950.00	Shriram Agri. Impl.	--	Shriram Agri. Impl.
4	Conoweedeर	PDKV, Akola	As per testing authority	Wt.7.965Kg	1710.00	Shree Venkateshwara	--	Shree Venkateshwara
B) Weeder (Power Operated)								
1	Power Weed Cutter up to 3.5 Kw							
1	Paddy cum weed Cutter.(Brush Cutter): Sparta 44, 2stroke Petrol engine, 2.5HP, Wt.7.0Kg	Central Institute	IS:11467:2007 IS:4358:2007 IS:8122:2000	2.5HP (1.865Kw), Wt.6.8Kg SFC 0.921kg/kWh at 1.87kW. Test report for paddy crop and open field weed cutting only.	21000.00	Ratnagiri Impex	--	Ratnagiri Impex
2	Power weeder(Rotary Tiller): Dinesh MT 625, Petrol Strat Kerosene Run, 3HP Honda GK200, 4Stroke engine ISI mark, 24 tynes, Wt. 80Kg	BSKKVi	RNAM	3HP, Wt.80Kg. Tested for interculturing, weeding and tillage operations.	54900.00	Benson Agro. Engg.	--	--
2	Power Weeder Cutter more than 3.5 Kw							
1	Power weeder (Rotary Tiller) MH 180 GT, 5.5HP-4kW, B&S Intels engine, Self Propelled walking type, 4stroke air cooled, 24 blades, Wt.45Kg	Central Institute	IS 9935:2002	5.39HP (4.02Kw) Wt.45Kg, SFC 0.324 at 4.06Kw. Tested for tillage operation and weeding.	56525.00	Ratnagiri Impex	--	--
C) Leaf shredding machine (Pachat kutti) Tractor operated								
1	Leaf shredding machine	Central Institute/ SAU	As per testing authority	Wt.758 to 1150 Kg,	168000.00	--	--	Swami Samarth, Annapurna, Shrinath Bearing,

शासन निर्णय, कृषि व पदुम विभाग क्र. सुकृती-२०११/प्र.क्र.३१/११ अे दिनांक २२ नोव्हेंबर २०११ सोबतचे प्रपत्र -१
सन २०११-१२ साठी कृषि औजारांच्या निश्चित केलेल्या किमान दरांचा तक्ता

Sr. No.	Name of implement	Testing Institute	Testing standard	Weigt / Sp.Fuel Consumption / wall thickness	Rate Approved fo 2011-12 (For Subsidy)	Recommended Names of Manufacturers / Suppliers		
						MAIDC	MSSIDC	MSCMF
1	2	3	4	5	6	7	8	9
XVII Reaper machines (Harvester)								
1 Reaper machine (Self Propelled)								
1	Reaper machine (Self Propelled) Model KR120-M	SRFMTT, Anantpur	IS:11467:1995 IS:6025:1982 IS:10378:1982	2.815HP, SFC 0.865Kg/kWh at 2.1 Kw, Wt.138.5Kg	82400.00	KAMCO	--	--
2	Reaper machine (Self Propelled) Model 4G-120	NERFMTT, Sonitpur	IS:11467:1995 IS:6025:1982 IS:10378:1982	4.155HP, SFC 0.375Kg/kWh at 3.14 Kw, Wt.170Kg	78492.00	Bengal Tools	--	--
3	Reaper machine (Self Propelled) Model MY4G-120	SRFMTT, Anantpur	IS:11467:1995 IS:6025:1982 IS:10378:1982	4.289HP, SFC 0.481Kg/kWh at 2.7 Kw, Wt.202Kg	78492.00	Greaves	--	--
XVIII Sickles								
1	A) Serrated sickles with wooden handle	Central Institute/ MPKV & PDKV	IS:4358:1996	Wt. 0.195 to 0.220Kg.	52.00	Smita Ind., Star, Benson Agro Engg., Shree Venkateshwara	--	Shree Venkateshwara
2	B) Serrated Sickle With Wooden Handle (Laxmi Type)	MPKV	As per testing authority	S-106 Wt.0.201Kg, S-107 Wt.0.220Kg, S-108 Wt.0.223Kg, S-109 Wt.0.221Kg	62.00	Smita Ind.	--	--
XIX A) Harvesting (Manual)								
1	Mango Harvester (Zela)	SRFMTT, Anantpur	As per testing authority	Wt.0.558Kg	215.00	Smita Ind.	--	--
XX Thresher								
A)Thresher (Manually Operated)								
1	Coconut Decorticater (Hand Operated)	Central Institute	As per testing authority.	Wt.2.24Kg	325.00	Vijay Engg. & Ele.	--	Vijay Engg. & Ele.
2	Groundnut Decorticator (Hand Operated)	MPKV, Rahuri	As per testing authority	Wt.16.200 Kg	2200.00	--	--	Kisan Agro
3	Paddy Thresher (Pedal Operated)	Central Institute/ BSKKV & PDKV	IS:3327:1999	Wt. 43.5 to 47.675Kg.	6500.00	Star, Shree Venkateshwara	Mhatre Engg.	Shree Venkateshwara
B)Threshers (Power Operated)								
1	Paddy Thresher (Electric Motor Operated 7.5HP w/o motor)	Central Institute	IS 9020 : 2002	Wt.780Kg, 7.5HP Ele. Motor	99000.00	Shree Venkateshwara	--	Shree Venkateshwara
2	Paddy Thresher (Tractor operated) 25HP & Above	Central Institute	IS:9020:2002	Wt. 1185Kg, 25HP & above	113000.00	Shree Venkateshwara	--	Shree Venkateshwara
3	Multicrop Thresher (Elec.Motor Operated) SWSF 5 HP W/O Motor	BIS	IS:9020:2002	5 HP, Wt. 407 to 460 Kg	35500.00	JS Corp.	--	--
4	Multicrop Thresher (Ele. Motor Operated) DWDF 5HP w/o motor	BIS	IS:9020:2002	5 HP, Wt. 400 Kg	37800.00	JS Corp. Shree Venkateshwara	--	Shree Venkateshwara
5	Multicrop Thresher (Tractor operated) 15HP	BIS	IS:9020:2002	Wt.900 to 1085 Kg	101500.00	JS Corp.	--	--
6	Multicrop Thresher (Tractor operated) 25HP	BIS	IS:9020:2002	Wt. 975 to 1050 Kg	102000.00	JS Corp., Shree Venkateshwara	--	Shree Venkateshwara
XXI Paddy Winnowing Fan								
1	Winnowing fan / Paddy winnowing fan (Hand Operated)	Central Institute/ MPKV	As per testing authority	Wt.20 to 21.5Kg	1715.00	Shree Venkateshwara, Jadhao Agro., Jyoti Ind.	--	Shree Venkateshwara, Chamatkar Agency

शासन निर्णय, कृषि व पदुम विभाग क्र. सुकूओ-२०११/प्र.क्र.३१/११ अे दिनांक २२ नोव्हेंबर २०११ सोबतचे प्रपत्र -१

सन २०११-१२ साठी कृषि औजारांच्या निश्चित केलेल्या किमान दरांचा तक्ता

Sr. No.	Name of implement	Testing Institute	Testing standard	Weigt / Sp.Fuel Consumption / wall thickness	Rate Approved fo 2011-12 (For Subsidy)	Recommended Names of Manufacturers / Suppliers		
						MAIDC	MSSIDC	MSCMF
1	2	3	4	5	6	7	8	9
2	Paddy winnowing fan (Power Operated)	Central Institute	As per testing authority	Wt.22.5Kg, 0.5HP	590.00	Jyoti Ind.	--	Chamatkar Agency
XXII Grader								
1	Pedal cum power operated cleaner and grader	MOU:CIAE: Bhopal	As per MOA	Wt.110Kg	19400.00	MAIDC	--	--
2	Seed Dressing Drum	PDKV	As per testing authority	Wt.24.425Kg	2300.00	Shree Venkateshwara	--	Shree Venkateshwara
XXIII Processing								
1	Single roller Mini DALL MILL 3HP	MOA, PDKV, Akola	As per MOA	3HP Single Phase motor, Capacity 7 Q/day, Wt. 270Kg.	70000.00	MAIDC	--	--
XXIV Chaff cutter (Power Operated)								
1	Power operated chaffcutter 1HP w/o electric motor	Central Institute	IS:1511:2000 IS:7897:1996 IS:7898:1995	1HP motor, 1425 to 1440 rpm, Wt.109.5 to 118Kg without prime mover	9900.00	Dandekar, Omkar,	--	--
2	Power operated chaffcutter 1HP with electric motor	Central Institute	IS:1511:2000 IS:7897:1996 IS:7898:1995	1HP motor, 1425 to 1440 rpm, Wt.109.5 to 118Kg without prime mover	14900.00	Dandekar, Omkar,	--	--
3	Power operated chaffcutter 2HP with electric motor	Central Institute	IS:1511:2000 IS:7897:1996 IS:11459:1985	2HP motor, 1440 rpm, Wt.99.5 to 115Kg without prime mover Wt.132Kg with prime mover	15500.00	Omkar, Sai Agro Ind.	--	--
4	Power Opereted Chafcutter 3 HP w/o Electric Motor (R/F model)	Central Institute	IS:1511:2000 IS:7897:1996 IS:11459:1985	3HP motor, 1400 rpm, Wt.180 to 207Kg without prime mover Wt.210 to 215Kg with prime mover	18900.00	Dashmesh, Omkar, Ranjeet	Dashmesh	--
5	Power Opereted Chafcutter 3 HP with Electric Motor (R/F model)	Central Institute	IS:1511:2000 IS:7897:1996 IS:11459:1985	3HP motor, 1400 rpm, Wt.180 to 207Kg without prime mover Wt.210 to 215Kg with prime mover	27700.00	Dashmesh, Omkar, Ranjeet	Dashmesh	--
XXV Plant Protection Equipments (BIS mark)								
1	Hand Rotary Duster (Belly Mounted)	BIS	IS:5135:P-I:1994	As per BIS	1550.00	Satish Agro, Hymatic agro, Neptune Pckg.	--	--
2	Knapsack Sprayer (16 Lit.) (Inside Chamber)	BIS	IS:3906:1985	As per BIS	845.00	Navyug, NK Agrotech, Padgilwar Agro, Preksha, Sai Agro, Satish Agro, Hymatic Agro, Neptune Pckg., Mitushi Ent.	--	--
3	Knapsack Sprayer (16 Lit.) (Outside Chamber)	BIS	IS:3906:1985	As per BIS	1266	Navyug, NK Agrotech, Padgilwar Agro, Preksha, Sai Agro, Satish Agro, Hymatic Agro, Neptune Pckg.	--	--
4	Foot Sprayer (Single Lance)	BIS	IS:3652:1995	As per BIS	2310	Navyug, Preksha, Hymatic Agro, Neptune Pckg., Mitushi Ent.	--	--

शासन निर्णय, कृषि व पदुम विभाग क्र. सुकूओ-२०११/प्र.क्र.३१/११ अे दिनांक २२ नोव्हेंबर २०११ सोबतचे प्रपत्र -१
सन २०११-१२ साठी कृषि औजारांच्या निश्चित केलेल्या किमान दरांचा तक्ता

Sr. No.	Name of implement	Testing Institute	Testing standard	Weigt / Sp.Fuel Consumption / wall thickness	Rate Approved fo 2011-12 (For Subsidy)	Recommended Names of Manufacturers / Suppliers		
						MAIDC	MSSIDC	MSCMF
1	2	3	4	5	6	7	8	9
5	Rocking Sprayer (Single Lance)	BIS	IS:3062:1995	As per BIS	2310	Navyug, Preksha, Hymatic Agro, Neptune Pkg, Mitisu Ent.	--	--
6	Pneumatic Power Sprayer-cum-Duster 11.5 ltr.	BIS	IS:7593:P-I:1986	Tank capacity 11.5lit.	4219	Navyug, NK Agrotech, Padgilwar Agro, Preksha, Padson, Satish Agro, Hymatic Agro, Neptune Pkg.	--	--
7	Pneumatic Power Sprayer-cum-Duster 16 ltr.	BIS	IS:7593:P-I:1986	Tank capacity 16lit.	5100	Satish Agro, Hymatic Agro.	--	--
8	HTP SPRAYER - DOUBLE PISTON -(ISI mark without engine / motor) : Hydraulic Power Sprayer two piston, discharge rate 24LPM at 950 rpm operating pressure 14kgf/cm2 maximum pressure 28kgf/cm2 without power source nozzles and other accessories.	BIS	IS:11313:1985 (2007)	Discharge rate 24lit/min at 950rpm, 14kgf/cm2 pressure max. pressure 28kgf/cm2 without power source.	11000	ASPEE	--	--
9	HTP SPRAYER - TRIPPLE PISTON - (ISI mark with engine / motor) Hydraulic Power Sprayer Piston type, Single action without tank, rated speed 950RPM, Rated Pressure 28kgf/cm2, Discharge rate 36000ml of water/min, No.of piston=3 with 3HP motor.	BIS	IS:11313:1986	Discharge rate 36lit/min at 950rpm, 28kgf/cm2 pressure, 3HP Ele. Motor.	17700.00	ASPEE	--	--
10	HTP Triple Piston Sprayer (Non-ISI, without Engine or Motor): Power poerated hydraulic sprayer, 3.4HP Engine or 3HP Elec.motor, 1430rpm, safe pressure of spraying 18-21 kg/cm ² ,	Central Institute	IS:11313:1999 IS:8548:1999	Output capacity 2160lit/hr, 18-21kg/cm ² pressure, 3HP motor, Wt.67.5Kg with all accessories without fuel & chemical.Wt.254.5Kg with all accessories and fuel & chemical tank full.	7350.00	AV Agrotech, Diwane Agro	--	--
11	HTP Triple Piston Sprayer Non-ISI, with 3.4 HP Engine or 3HP Elec. motor	Central Institute	IS:11313:1990 IS:8548:1999	Discharge rate 13-22lit/min, 15-35kgf/cm ² pressure, 3HP motor, Wt.10Kg	17700.00	AV Agrotech., Diwane Agro.	--	--
12	Tractor mounted sprayer ATB/6	NRFMTTI, Hissar	IS:8548:1990 IS:11313:1990	45HP Tractor, Tank capacity 400lit, Pressure 28.12Kg/cm ² , Discharge 900ml/min., Wt.175Kg with all accessories without fuel and chemical, 575Kg with all accessories and fuel and chemical.	110725.00	ASPEE	--	--
13	Non Conventional Energy Spray Pumps - Bicycle Frame Mounted Spray Pump Single Piston	MPKV	As per testing institute	Wt. 32 Kg, swath 120 cm, discharge 3.2 lpm, Pressure 3-4 Kg/cm ²	15650.00	Modern tech.	--	--
XXVI	Light Traps							
1	Electrically operated insect trap (Regular Model)	Central Institute	As per testing authority.	230 Volts A.C., 3000 Lumens (apa), UV with visible spectrum, Wt.2.75 Kg.	1400.00	Fine Trap (I)	--	Fine Trap (I)
2	Electrically operated insect trap (Economy Model)	MPKV	As per testing authority	250 Volts A.C., 300 Volts Halogen lamp and 150 Volts insect attracting bulb, Wt.0.660 Kg.	990.00	Fine Trap (I)	--	Fine Trap (I)

शासन निर्णय, कृषि व पदुम विभाग क्र. सुकृती-२०११/प्र.क्र.३१/११ अे दिनांक २२ नोव्हेंबर २०११ सोबतचे प्रपत्र -१
सन २०११-१२ साठी कृषि औजारांच्या निश्चित केलेल्या किमान दरांचा तक्ता

Sr. No.	Name of implement	Testing Institute	Testing standard	Weigt / Sp.Fuel Consumption / wall thickness	Rate Approved fo 2011-12 (For Subsidy)	Recommended Names of Manufacturers / Suppliers		
						MAIDC	MSSIDC	MSCMF
1	2	3	4	5	6	7	8	9
XXVII Non Conventional Energy Pumpset								
1	Manually Operated Vanarai Water Pump	MPKV	As per testing institute	Wt.28 Kg.	7100.00	Modern tech.	--	--
2	Pedal Operated Foot Pump	BSKKV	As per testing institute	Wt.22.7Kg	3400.00	Ajay	--	--
XXVIII Irrigation equipment - Sprinkler pipes: Polyethylene Pipes (HDPE) BIS Mark								
1	63 mm dia., 3.2 kg/cm ² internal pressure	BIS	IS:14151:P-II:1999	Wall thickness 2.4 mm	342.00	Jain, Kothari, Macknow, Sona, Sweta, Mohak, Pragati, Narayani, Tulsi	Sona, Shri Datta, Shiv, Spark	Jain, Kothari, Macknow, Sona, Chamatkari, Shri Datta, Shiv, Tulsi, Spark
2	75 mm dia, 2.5 kg/cm ² internal pressure	BIS	IS:14151:P-II:1999	Wall thickness 2.4 mm	360.00	Jain, Kothari, Macknow, Sona, Sweta, Maru, Tatwar, Shriram, Mohak, Bothra, Pragati, Narayani, Tulsi	Sona, Shri Datta, Shiv, Spark, Maru	Jain, Kothari, Macknow, Sona, Chamatkari, Maru, Tatwar, Green gold, Shri Datta, Shiv, Tulsi, Spark, Shrinivas
3	75 mm dia, 3.2 kg/cm ² internal pressure	BIS	IS:14151:P-II:1999	Wall thickness 2.9mm	448.00	Jain, Kothari, Macknow, Sona, Sweta, Maru, Tatwar, Shriram, Mohak, Bothra, Pragati, Narayani, Tulsi	Sona, Shri Datta, Shiv, Spark, Maru	Jain, Kothari, Macknow, Sona, Chamatkari, Maru, Tatwar, Green gold, Shri Datta, Shiv, Tulsi, Spark, Shrinivas
4	90 mm dia, 2.5 kg/cm ² internal pressure	BIS	IS:14151:P-II:1999	Wall thickness 2.6mm	443.00	Jain, Kothari, Macknow, Sona, Mohak, Pragati, Narayani, Tulsi	Sona, Shri Datta	Jain, Kothari, Macknow, Sona, Shri Datta, Tulsi, Shrinivas
5	90 mm dia, 3.2 kg/cm ² internal pressure	BIS	IS:14151:P-II:1999	Wall thickness 3.4mm	500.00	Jain, Kothari, Macknow, Sona, Mohak, Pragati, Narayani, Tulsi	Sona, Shri Datta	Jain, Kothari, Macknow, Sona, Shri Datta, Tulsi, Shrinivas
XXIX Bullockcarts & Cart Wheel								
A. Bullockcarts								
1	Bullockcarts 1 1/2 mapi (V shape)	MAU	IS12917(P-I) :1990	Wt.217.380Kg, Draft 42Kg, Carrying capacity 1000kg	12350.00	--	Venkatesh Agro	Venkatesh Agro
2	Bullock cart (T Ring Zig Zag wheel model)	MAU	IS12917(P-I) :1990	Wt.225KG, Draft 47Kg, Carrying capacity 1000kg	13000.00	Godavari Udyog	Godavari Udyog	--
3	Bullockcarts (Vidarbha Special)	MAU	IS:12917:1990	Wt.240Kg, Draft 47Kg, Load carrying capacity 1000Kg	14800.00	MAIDC	--	--
4	Bullockcarts 1 1/2 mapi with STEEL WHEEL PAIR	PDKV	As per testing institute	Wt.222.1Kg, Draft 45-70Kg, Load carrying capacity 1000Kg	12500.00	Shree Venkateshwara	--	Shree Venkateshwara
B. Cart Wheels								
1	Bullockcart wheel pairs 42"	PDKV & MAU	IS:12917:1990	Wt.74Kg for pair	4400.00	Godavari Udyog, Shree Venkateshwara	Godavari Udyog	Shree Venkateshwara

**सन २०११-१२ साठी डॉ. बाळासाहेब सावंत कोकण कृषि विद्यापीठ, दापोली, जि. रत्नागिरी
यांचे तालुकास्तरापर्यंत पुरवठ्यासाठी मंजूर दर**

अ.क्र.	औजाराचे नाव	वजन (कि.ग्रॅ.)	सन २०११-१२ साठी मंजूर दर (रु.)
१	ड्रायलॅन्ड बीडर	६.३१०	१२५०
२	जपानी कोळपे १३० मि.मि.	३.५००	१५००
३	कोनोबीडर १३० मि.मि.	७.५००	१३००
४	नुतन आंबा झेला	०.५१०	११०
५	नविन आंबा झेला	०.३१५	१७५
६	अतुल चिकू झेला	०.४१०	२००
७	स्वयंचलित भात मळणी यंत्र	१३०.००	४००००
८	सेमीअॅटोमेटीक काजू बी फोडणी यंत्र	४५.०००	४००००
९	काजू बिया सोलण्याची कात्री	२.५००	३००
१०	विपुल काजू बोंडाचा रस काढण्याचे यंत्र	१२.६००	७८००
११	स्वस्तीक भुईमूग भर देण्याचे औजार	४.२००	१०००
१२	पंकज चिखलणी औजार	५०.५००	७५००
१३	स्टबल काढणी हस्तचलित औजारे (खणती)	०.७८०	१०५
१४	सुलभ समतल रेषा आरेखन यंत्र (सुलभ कंटूर मार्कर)	२.८३०	९८०

**सन २०११-१२ साठी मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी यांचे
विद्यापीठस्तरावरुन पुरवठ्यासाठी मंजूर दर**

अ.क्र.	औजाराचे नाव	वजन (कि.ग्रॅ.)	सन २०११-१२ साठी मंजूर दर (रु.)
१	दातेरी हात कोळपे	६.१००	६४०
२	चाकाचे हात कोळपे	९.६००	६९०
३	पोते भरण्यासाठी चौकट	१२.८००	७१५
४	खत कोळपे	१३.५००	८२५
५	भुईमूग शेंगा फोडणी यंत्र	१६.५००	१४४०
६	धसकटे गोळा करण्यासाठी औजार	२६.००	१५८०
७	सरी वरंबा करण्याचे औजार	३१.५००	१८००
८	बैलचलित हळद काढणी यंत्र	४४.०००	३३००
९	बी व खत पेरणी यंत्र	६७.५००	८०००
१०	बीबा फोडणी यंत्र	८.०००	४६०

**सन २०११-१२ साठी महात्मा फुले कृषि विद्यापीठ, राहूरी, जि. अहमदनगर, यांचे
विद्यापीठस्तरावरून पुरवठ्यासाठी मंजूर दर**

अ.क्र.	औजाराचे नाव	वजन (कि.ग्रॅ.)	सन २०११-१२ साठी मंजूर दर (रु.)
१	वैभव विळा	०.१८७	५०
२	लक्ष्मी विळा	०.१७६	५५
३	मका सोलणी यंत्र	०.२३३	५५
४	भेडी कात्री	०.१२८	५५
५	खुरपे	०.१७०	५५
६	नारळ सोलणी यंत्र	१.०५६	१५०
७	आंबा झेला	०.५९०	१७०
८	चिकू झेला	०.३२७	१८०
९	दातेरी हात कोळपे	५.०००	७००
१०	सायकल कोळपे	७.०००	७००
११	भुईमूग शेगा फोडणी यंत्र	१५.५०	१४४०

**सन २०११-१२ साठी डॉ.पंजाबराव देशमुख कृषि विद्यापीठ, जि. अकोला, यांचे
विद्यापीठस्तरावरून पुरवठ्यासाठी मंजूर दर**

अ.क्र.	औजाराचे नाव	वजन (कि.ग्रॅ.)	सन २०११-१२ साठी मंजूर दर (रु.)
१	स्वयंचलित टुलबार	१७०	६५०००
१.१	न्युमॅटीक टोकण यंत्र	११०	३००००
१.२	स्वयंचलित डवरणे/कोळपणी यंत्र	६५	१३५००
१.३	स्वयंचलित बहुपीक कापणी यंत्र	२०५	३२५००
१.४	स्वयंचलित टिलर यंत्र	८०	२१०००
१.५	स्वयंचलित स्लॅशर यंत्र	१४०	२५०००
२	ट्रॅक्टरचलित स्लॅशर	४८०	९००००
३	ठिबक नळी वेटोळी करणे यंत्र	४०	३६००
४	डिसेंटिग्रेटेड यंत्र	१२०	२१५००
५	सिंगल रोलर मिनी दालमील	२७०	६३०००
६	डबल रोलर मिनी दालमील	४८०	१०६०००
६.१	पॉलीशर	१८०	३७०००
६.२	ग्रेडर	१६०	३६०००
७	पीकेक्वी मिनीदाल पील	२८०	६७०००
८	मिरची बीज निष्कासन यंत्र	२२०	५५०००
९	फळ प्रतवारी यंत्र	३८५	७५०००
१०	रुंद सरी वरंबा पेरणी यंत्र (BBF Planter)	३२२	४००००

१. केंद्रीय तपासणी संस्थांचे व कृषि विद्यापीठांचे तपासणी अहवालात दर्शविल्याप्रमाणे औजारांचे वजन, त्यांचे डिझाईन, तांत्रिक मापदंड व प्रमाणके, क्षमता, वापरण्यात येणारा कच्चा माल, वॉरंटीचा कालावधी, भौगोलिक परिस्थितीनुसार औजारांची उपयुक्तता इ. बाबी राज्यस्तरीय तांत्रिक समितीने तपासल्या असून औजारांच्या गुणवत्तेवर नियंत्रण ठेवण्यासाठी तपासणी अहवालानुसारच औजारांचा पुरवठा करण्याची जबाबदारी संबंधित पुरवठा संस्थांची राहील.
२. महाराष्ट्र कृषि उद्योग विकास महामंडळ, महाराष्ट्र राज्य सहकारी पणन महासंघ व महाराष्ट्र राज्य लघु उद्योग विकास महामंडळ या शासन नियुक्त पुरवठा संस्थांनी व कृषि विद्यापीठांनी पुरवठा केलेल्या औजारांची गुणवत्ता तपासण्यासाठी स्वतःची गुणवत्ता नियंत्रण यंत्रणा निर्माण करणे आवश्यक राहील. पुरवठा संस्थांनी कृषि औजारांची पुरवठा-पूर्व व पुरवठा-पश्चात गुणवत्ता तपासणी करून त्यांचे क्षेत्रिय स्तरावर अभिलेख ठेवणे व आवश्यकतेनुसार शासनास सादर करणे बंधनकारक राहील.
३. राज्यातील चारही कृषि विद्यापीठांनी विकसित व उत्पादित केलेल्या व दर सादर केलेल्या औजारांचा योजनांतर्गत पुरवठ्यासाठी समावेश करण्यात आलेला आहे.
४. पुरवठा संस्थांनी औजारांच्या गुणवत्तेची किमान एक वर्षाची लेखी हमी (वॉरंटी) सदर शासन निर्णय निर्गमित झाल्यापासून एक महिन्याच्या आत आयुक्त, कृषि यांना देणे बंधनकारक राहील.
५. पुरवठा संस्थांनी पुरवठा केलेल्या औजारांचे मराठी भाषेत सर्वोस मॅन्युअल व टूल कीट, डिझाईन, स्पेसिफिकेशन पुरविणे बंधनकारक राहील.
६. मागणी नोंदविल्यानंतर पुरवठादार संस्थेला मागणी प्राप्त झाल्यानंतर पुरवठादार संस्थांनी सामान्य स्थितीत ४५ दिवसांत पुरवठा करावा. एकाच औजाराच्या विविध ठिकाणाहून एकाच मेकची मागणी मोठ्या प्रमाणावर प्राप्त झाल्यास व असे औजार इतर मेकचे त्याच दरात उपलब्ध असल्यास पुरवठादार संस्थेस असा बदल करण्याचे स्वातंत्र राहील. असा बदल मागणी करण्यास शासन कार्यालयास मान्य नसल्यास मागणीदार मागणीसाठी मुदत वाढ अथवा मागणी बदल देवू शकतात.
७. औजारांचा पुरवठा वेळेवर व सुरक्षीत होण्यासाठी, पुरवठा संस्थांनी एकाच उत्पादकाला/पुरवठादाराला पुरवठा आदेश न देता, त्यांच्या उत्पादन क्षमतेची व गुणवत्तेची खात्री करूनच, एकापेक्षा अधिक उत्पादकांना/पुरवठादारांना पुरवठा आदेश विभागून द्यावेत.
८. औजारांची मागणी नोंदविल्यानंतर ४५ दिवसांच्या कालावधीत औजारांचा पुरवठा करण्याची जबाबदारी संबंधित पुरवठा संस्थांची राहील. ४५ दिवसांनंतर पुरवठा केलेल्या औजारांच्या किंमतीच्या ३ टक्के रक्कम दंडात्मक वसुली म्हणून पुरवठा संस्थेच्या देयकातून एकरकमी वसूल करण्यात येईल.
९. पुरवठा केलेल्या औजारांकरिता विक्री-पश्चात दुरुस्ती, देखभाल, सुट्याभागांची उपलब्धता इत्यादी सेवा-सुविधा त्या त्या जिल्ह्यात पुरवठा संस्थांनी पुरविणे बंधनकारक राहील.
१०. औजारांचे केंद्रीय तपासणी संस्थांचे/कृषि विद्यापीठांचे तपासणी अहवालाची अथवा बीआयएस प्रमाणपत्राची प्रत औजारांची मागणी नोंदविण्यास क्षेत्रिय अधिकाऱ्यांना उपलब्ध करून देणे पुरवठा संस्थांवर बंधनकारक राहील तसेच औजारांचा पुरवठा-पूर्व गुणवत्ता तपासणी अहवाल दिल्याशिवाय पुरवठा संस्थेने औजारांचा पुरवठा करू नये.
११. गुणवत्तापूर्ण कृषि औजारांचा पुरवठा व्हावा यासाठी क्षेत्रियस्तरावर रॅण्डम पद्धतीने काढलेल्या औजारांच्या नमुन्यांची गुणवत्ता तपासणी कृषि विद्यापीठे/शासकीय अभियांत्रिकी महाविद्यालये यांचेकडून पुरवठा संस्थांनी करून घ्यावी. त्यासाठी संबंधित जिल्हा अधिकारी/कृषि विकास अधिकारी/लाभार्थी आणि उत्पादक/संबंधित पुरवठा संस्था यांनी एकत्रितपणे पुढे नमूद केलेल्या टक्केवारीनुसार क्षेत्रियस्तरावर रॅण्डम पद्धतीने नमुने काढावेत.

औजाराची किमत

रूपये १०,०००/- पेक्षा कमी	
रूपये १०,०००/- ते ५०,०००/- पर्यंत	
रूपये ५०,०००/- पेक्षा जास्त	

तपासणीची टक्केवारी

२.५० टक्के
१.५० टक्के
०.५० टक्के

सदर रॅण्डम पद्धतीने काढलेले नमुने तपासणीसाठी कृषि विद्यापीठे/शासकीय अभियांत्रिकी महाविद्यालये येथे पाठविण्याकरिता नमुने वाहतुकीची व्यवस्था व तपासणी शुल्क भरण्याची सर्वस्वी जबाबदारी पुरवठा संस्थांची राहील.

१२. क्षेत्रीयस्तरावरील नमुने काढल्यानंतर विहीत मुदतीत नमुने तपासणी अहवाल देणे कृषि विद्यापीठे/शासकीय अभियांत्रिकी महाविद्यालये यांना बंधनकारक आहे. व त्यासाठी पुरवठादाराचे अधिदान प्रदीर्घकाळ प्रलंबित ठेवता येणार नाही.

१३. या शासन निर्णयाद्वारे निश्चित केलेले औजारांचे पुरवठा दर अनुदानासाठी बंधनकारक राहील. कृषि औजारांकरिता संबंधित योजनेच्या शासन निर्णय/मार्गदर्शक सुचनांतील अनुदानाची टक्केवारी अथवा अनुदान मर्यादा यापैकी जे कमी असेल तेवढे अनुदान अनुज्ञेय राहील. शेतकऱ्यांनी त्यांच्या गरजेनुसार व पसंतीनुसार औजारे खरेदी केल्यास व अशा औजारांचे दर या शासन निर्णयाद्वारे निश्चित केलेल्या दरापेक्षा जास्त असतील तर अशा प्रकरणी फरकाची रक्कम संबंधित शेतकऱ्यांने स्वतः भरावायची आहे.

(i) ज्या लाभधारकांची ठराविक ब्रॅन्डची लेखी मागणी असेल अशाच प्रकरणी सदर ब्रॅन्डचा पुरवठा करणे आवश्यक आहे, जेणेकरून इतर लाभधारकांना अतिरिक्त रकमेचा बोजा सहन करावा लागणार नाही. त्यासाठी अशा प्रकारे ब्रॅन्डची मागणी वैयक्तिक लाभधारकाची असणे आवश्यक आहे. वरील पार्श्वभूमीवर केवळ पंचायत समिती/जिल्हा परिषद यांनी ठरावांद्वारे अशा प्रकारे केलेली मागणी विचारात घेऊ नये.

(ii) केवळ पुरवठा संस्थांच्या निविदा प्रक्रियेमध्ये सहभागी झालेल्या व राज्यस्तरीय तांत्रिक समितीने पात्र ठरविलेल्या उत्पादक/पुरवठादार यांचाच सदर प्रकरणी विचार करावा.

(iii) सन २०११-१२ करिता विविध योजनांतर्गत पुरवठायासाठी निश्चित करण्यात आलेल्या कृषि औजारे/उपकरणे यांच्या किमान दरानुसार निश्चित केलेल्या दरांची (अनुदानासाठी पात्र दर) माहिती तसेच वरील परिच्छेदात नमुद केल्यानुसार पुरवठादारांची अंतिम केलेली यादी व पुरवठायाचे दर इत्यादी माहिती जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी/ कृषि विकास अधिकारी यांनी तालुका/जिल्हा/विभागस्तरावरील कृषि विभागाच्या/जिल्हा परिषदांच्या सर्व कार्यालयात नोटीस बोर्डवर लावावी. जेणेकरून शेतकऱ्यांना त्यांच्या पंसतीनुसार कृषि औजारांची मागणी करणे सोईचे होईल.

१४. औजारांचा पुरवठा-पूर्व तपासणी अहवाल प्राप्त झाल्यानंतर व लाभधारक शेतकऱ्यांकडून वसुल करावयाची रक्कम प्राप्त झाल्यानंतरच औजारांचे वाटप करण्याची व औजारे विहीत गुणवत्तेची असल्याची खात्री करून तसे प्रमाणपत्र ३० दिवसाचे आत देण्याची जबाबदारी संबंधित अधिकाऱ्यांची राहील.

१५. औजारांचा पुरवठा-पूर्व गुणवत्ता तपासणी अहवाल प्राप्त झाल्यानंतर व लाभार्थ्यांना औजारांचे प्रत्यक्ष वाटप केल्यानंतर ३० दिवसात औजारांच्या देयकांची ९० टक्के रक्कम पुरवठा संस्थेस अदा करण्यात यावी. लाभार्थ्यांकडील वसुल केलेली रक्कम ३० दिवसात भरणा न केल्यास शासकीय रकमेचा अल्पकालीन अपहार या सदराखाली संबंधितांविरुद्ध जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी/कृषि विकास अधिकारी, जिल्हा परिषद यांनी तात्काळ कारवाई करावी. औजारांचे क्षेत्रिय स्तरावरील गुणवत्ता तपासणी अहवाल प्राप्त झाल्यानंतरच उर्वरित १० टक्के रक्कम संबंधित पुरवठा संस्थेस अदा करण्यात यावी. याबाबतची सर्वस्वी जबाबदारी देयके अदा करण्यान्या अधिकाऱ्यांची राहील.

१६. क्षेत्रिय अधिकाऱ्यांनी कोणत्याही परिस्थीतीत आवश्यकतेपेक्षा अधिक औजारांची मागणी नोंदवू नये. अधिक औजारांची मागणी नोंदविल्यामुळे वाटपाविना औजारे शिल्लक राहिल्यास त्यांच्या किंमतीएवढळ्या रकमेची वसुली मागणी नोंदविण्यान्या अधिकाऱ्यांकडून एकरकमी करण्यात येईल तसेच त्यांच्याविरुद्ध शिस्तभंगाची कारवाई तात्काळ सुरु करण्यात येईल.

१७. पुरवठा केलेली औजारे सदोष आढळल्यास, त्याबाबत लाभार्थ्यांने क्षेत्रिय अधिकाऱ्यांकडे तक्रार केल्यानंतर आठ दिवसात तक्रार निवारण करणे म्हणजे मोफत दुरुस्ती करून देणे अथवा परिस्थितीनुसूप बदलून देणे पुरवठा संस्थांवर बंधनकारक राहील.

१८. औजारे सदोष असल्याची तक्रार प्राप्त झाल्यानंतर, पुरवठा संस्थेने आठ दिवसांत तक्रार निवारण न केल्यास, त्यांनी पुरवठा केलेल्या औजारांच्या देयकांची संपूर्ण रक्कम संबंधित अधिकाऱ्यांनी रोखून ठेवावी अथवा रक्कम अदा केली असल्यास ती वसुल करावी. सदोष औजारे पुरवठा करण्यान्या पुरवठा संस्थेस व उत्पादकास कायदेशीर नोटीस बजावून त्यांना काळ्या यादीत टाकण्याबाबत शासनास ३० दिवसात शिफारस करण्याची सर्वस्वी जबाबदारी जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी व कृषि विकास अधिकारी यांची राहील. याबाबतचे संनियंत्रण करण्याची जबाबदारी विभागीय कृषि सहसंचालक यांची राहील.

१९. शासकीय योजनांतर्गत पुरवठायासाठी निश्चित केलेल्या औजारांचे दर त्याच औजाराच्या खुल्या बाजारातील दरापेक्षा तुलनेने जास्त आढळल्यास, अशा औजारांच्या किंमतीइतकी रक्कम संबंधित पुरवठा संस्थेकडून वसुल करण्यात येवून त्याबाबत दंडात्मक कारवाई करण्यात येईल.
